

триарси, учители книжовници и светци. Ала по едно време държавата зела да отслабва, хората зели да си враждуватъ и турцитѣ се възползували, налетѣли като буря и завладѣли България. Това се започнало отъ 1371 г. и се свършило въ 1393 год., когато османцитѣ превзели столицата Търново, и въ 1396 г. когато превзели Видинъ. Последнитѣ двема български царе: Иванъ Шишманъ търновски и Иванъ Срацимиръ видински били пленени отъ турцитѣ и откарани за Одринъ. Иванъ Шишманъ умрѣлъ по пѣтя въ Пловдивъ, а Иванъ Срацимиръ билъ закаранъ въ Одринъ, и оттамъ въ Анадола (Мала-Азия), дето умрѣлъ заточеникъ навѣрно въ Бруса. Едни отъ тѣхнитѣ синове избѣгали въ Сърбия и Маджарско, а други били потурчени.

Отъ 1371 г. до 1878 г. България прекарала въ робство цѣли 507 години. Наистина, какъ е станало та българскиятъ народъ е отслабналъ и не можалъ да се противи, да запази свободата си? Ако питаме за това старитѣ, неукитѣ, но умни българи, тѣ казватъ така: царството ни е пропаднало, защото нѣмало съгласие между народа, едни теглили на една страна, други теглили на друга. Хората станали непослушни. И боляри, и селяни, и граждани не се грижели за общото добро. Никой никого не слушалъ, никой никому не се покорявалъ. Разбойници присрѣщали хората по пѣтищата и ги обирали. Нѣкои отъ по-добритѣ боляри и войводи съ малки дружини се опитвали да се защищаватъ отъ турцитѣ, но еничаритѣ били по-силни и ги надвили.

Народътъ укорява и тогавашнитѣ царе, които не се грижели сериозно за общото добро, а постоянно се карали помежду си и викали чужденци да имъ помагатъ противъ своитѣ си. Народътъ още